CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ „CULTURI ŞI RELIGII ÎN BUCOVINA ISTORICĂ. RETROSPECTIVĂ ŞI PERSPECTIVE ALE DEZVOLTĂRII”

Cernăuți (Ucraina) – Suceava (România)
4–6 octombrie 2010

Fundația pentru Reconciliere în Europa de Sud-Est (Sibiu, România), în parteneriat cu Universitatea Națională „Yuriy Fedkovych” din Cernăuți (Ucraina), Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava (România), Centrul Bucovinean de Cercetări Științifice de pe lângă Universitatea Națională „Yuriy Fedkovych” din Cernăuți (Ucraina), Institutul „Bucovina” al Academiei Române (Rădăuți, România), Centrul Regional Cernăuți de Conversie şi Perfecționare a Calificării Funcționarilor Publici (Ucraina), Academia Evanghelică din Sibiu (România), cu suportul financiar al Fundației „Friedrich Ebert” (Bucureşti, România) şi al Bisericii Evanghelice din Braunschweig (Germania), a organizat Conferința Internațională *Culturi şi Religii în Bucovina Istorică. Retrospectivă şi perspective ale dezvoltării*. Gândită ca o continuare a acțiunilor anterioare ale Fundației în planul „vindecării memoriei” popoarelor din sud-estul Europei şi plasării istoriei în ipostaza de liant între națiuni şi comunități, manifestarea s-a desfăşurat succesiv în cele două capitale actuale ale fostei Bucovine: la Cernăuți (în zilele de 4–5 octombrie 2010, în Sala Roşie a Universității) şi, respectiv, la Suceava (în zilele de 5–6 octombrie, în Aula din Corpul E al Universității).

De-a lungul celor trei zile de dialog şi dezbateri, oameni de cultură, istorici şi specialişti în ştiințe politice din România, Ucraina, Germania, Bosnia şi Herțegovina au avut posibilitatea să prezinte şi să analizeze, în cadrul celor şapte secțiuni ale conferinței, aspecte relevante şi puțin cunoscute din evoluția comunităților etnice şi religioase din Bucovina în secolele XIX–XX. Astfel, primele două secțiuni au privit etnicul şi confesionalul în Bucovina habsburgică din perspectiva miturilor şi realităților istorice. Au susținut comunicări interesante, pline de reflecții asupra a ceea cum este văzută şi interpretată astăzi societatea bucovineană de dinainte de Primul Război Mondial, istoricii Serghei Hacman (Ucraina), Oleksandr Dobrzhanskyy (Ucraina), Florin Pintescu (România), Myhailo Chuchko (Ucraina), Hana Skorejko (Ucraina) şi Gerhard Schullerus (România). Întrebările adresate referenților şi discuțiile care au fost integrate secțiunilor au scos în evidență perspective inedite privitoare la potențialul de analiză şi interpretare a proceselor, fenomenelor şi actorilor care au determinat într-un fel sau altul mersul istoriei în cea mai mică provincie a Coroanei de Habsburg.

În cadrul primei părți a celei de-a treia secțiuni, atenția participanților s-a concentrat asupra tendințelor politice, sociale şi etno-religioase care au definit viața bucovinenilor în perioada interbelică, sub administrație românească. Intervențiile cercetătorilor Daniel Hrenciuc (România), Olga Lukacs (România) şi Andriy Mykhaleyko (Ucraina) au aruncat lumină asupra acelui univers multietnic şi multiconfesional, întemeiat pe conviețuire, toleranță şi deschidere, prin care s-a caracterizat Bucovina în cadrul Regatului României.

Înainte de a părăsi Cernăuțiul ospitalier, în cadrul celei de-a patra secțiuni a fost organizată o masă rotundă focalizată pe subiectul relevanței „toleranței habsburgice” pentru situația social-politică actuală din cele două părți ale Bucovinei. Referatele introductive au fost susținute de Christoph Klein (România) şi Elijas Tauber (Bosnia şi Herțegovina), autori care au propus publicului să mediteze asupra experiențelor traumatizante înregistrate în secolul XX şi să găsească răspunsuri potrivite

Analele Bucovinei, **XVII**, *2* (35), p. – , Bucureşti, 2010

BDD-A32555 © 2010 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 08:05:21 UTC)

pentru preluarea elementelor modelului bucovinean de către societatea contemporană. În urma luărilor de cuvânt, comentariilor şi succintelor analize întreprinse de Dieter Brandes (România), Oleksandr Dobrzhanskyy (Ucraina), Ştefan Purici (România), Mykola Kushnir (Ucraina) şi Ion Vicovan (România), participanţii au ajuns la concluzia potrivit căreia fenomenul toleranţei s-a născut în această parte a Europei încă din perioada medievală moldovenească, îmbogăţindu-se de-a lungul secolelor XVIII–XIX graţie politicii administraţiei austriece. Spiritul înţelegerii şi acceptării diversităţii a caracterizat şi evoluţia Bucovinei interbelice, loviturile cele mai puternice şi mai nimicitoare fiind primite în anii celui de-al Doilea Război Mondial.

La Suceava, după deschiderea oficială a Conferinţei în seara zilei de marţi, 5 octombrie, lucrările au continuat în dimineaţa zilei următoare prin desfăşurarea celei de-a doua părţi a secţiunii a treia, axată pe problematica religioasă din anii 1920–1944. Aspecte mai puţin sau mai mult controversate vizând evoluţia comunităţilor etno-confesionale din Bucovina au fost prezentate publicului de Alexandru Florian (România), Mykola Kushnir (Ucraina), Cătălin Adumitroaia (România), Bogdan Bodnariuk (Ucraina) şi Liviu Cărare (România). În cadrul dezbaterilor, participanţii au fost de acord cu ideea necesităţii investigării mult mai profunde şi mai documentate a evenimentelor care i-au afectat pe bucovineni în anii 1940–1944.

În cadrul celei de-a cincea secţiuni, Ştefan Purici (România), Vassyl Cholodnyckyj (Ucraina) şi Marian Olaru (România) au vorbit despre tragediile ce au marcat sfârşitul războiului mondial în partea de nord şi cea de sud a Bucovinei, despre dramele unor comunităţi întregi, despre sfârşitul modelului de cultură şi civilizaţie bucovinean.

Aspecte extrem de importante vizând evoluţiile în plan religios şi politic după cel de-al Doilea Război Mondial au fost reliefate cu acurateţe şi profunzime de Vasile M. Demciuc (România), Benedict Vorobchievici (România), Vasile I. Schipor (România) şi Sarolta Püsök (România). Peste efectele dezastruoase ale marii conflagraţii s-au suprapus acţiunile autorităţilor comuniste de a impune un control total asupra societăţii, control pe care l-au resimţit din plin atât locuitorii judeţului Suceava, cât şi cei ai regiunii Cernăuţi.

Masa rotundă intitulată *Bucovina şi perspectiva unei toleranţe transfrontaliere şi transculturale în cadrul Europei unite* şi-a început dezbaterile pe baza referatelor introductive prezentate de Markus Meckel (Germania), fost ministru de Externe al R.D.G. şi membru al Parlamentului Germaniei unite (din 1990 până în prezent), şi Adrian Graur (România), rectorul Universităţii „Ştefan cel Mare” din Suceava. Participanţii au discutat relevanţa experienţei bucovinene pentru lumea secolului al XXI-lea, au scos în evidenţă rolul pe care l-ar putea juca regiunea istorică a Bucovinei într-o Europă unită, precum şi importanţa ei pentru convieţuirea culturilor răsăritene şi apusene, subliniindu-se faptul că Bucovina este o adevărată punte între Orient şi Occident.

Materialele conferinţei internaţionale vor fi publicate într-un volum trilingv, spre a avea o pătrundere cât mai largă în rândurile cititorilor şi specialiştilor din ţară şi străinătate.

Ştefan Purici

BDD-A32555 © 2010 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 08:05:21 UTC)